

Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto
Rautatieäistenkatu 6
00520 Helsinki

Aika: 19.2.2021 klo 11.30

Asia: HE 241/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi
<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+241/2020>

Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi.

Esityksen mukaan opiskeluhoollon psykologit ja kuraattorit siirrettäisiin kunnista hyvinvointialueille.

Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto vastustaa tätä esitystä. Huolimatta siitä, että esityksessä todetaan nämä palvelut toteutuvat edelleen lähipalveluina, aiheuttaa esitetty hallinnollinen siirto huolta.

On ensisijaista, että yhteisöllinen opiskeluhoollto, joita esiopetuksessa saattavat olla esimerkiksi perheen tuen järjestäminen, ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö tai lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen tulee olla edelleen hallinnollisesti kunnissa. Ollakseen tehokkainta opiskeluhoollon painopiste tulee säilyä ennaltaehkäisevässä ja yhteisöllisessä opiskeluhoolllossa. Varhaiskasvatuksessa on pitkä kokemus siitä, että varhaisen tuen ja yhteisöllisen työn avulla pystytään ehkäisemään hyvin ongelmien pahentumista ja vahvemman tuen tarvetta. On ensiarvoisen tärkeää, että lapsi ja perhe tavoittavat opiskeluhoollon henkilöstön matalalla kynnyksellä ja nopeasti. VOL katsoo, että tämä turvataan säilyttämällä opiskeluhoollon psykologit ja kuraattorit hallinnollisesti kunnissa.

On ratkaistava myös vastuukysymykset. Kenen vastuulla esiopetusikäinen, jopa viisivuotias lapsi on matkalla opiskeluhoollon palveluun? **Tämä tulee selkeyttää vähintään lainperusteluissa ja lainperusteisiin on kirjattava, että lapsi on opiskeluhoollon ammattihenkilön vastuulla opiskeluhoollon matkan ja tapaamisen aikana.**

Hallituksen esitys ei sisällä lisäresursointia jo olemassa olevaan opiskeluhoollon työntekijävajeeseen. Yhteisöllinen työ tapahtuu usein päiväkodeissa, johon sekä vanhemmat että varhaiskasvatuksen opettaja ja erityisopettaja sekä opiskeluhoollon kuraattori ja psykologi kokoontuvat. Usein hyvinkin nopealla aikajänteellä. Tämä moniammatillinen yhteistyö tulee turvata jatkossakin. Tällainen yhteisöllinen työskentely, joka on usein tehokkainta ennaltaehkäisevää, matalan kynnyksen palvelua edellyttää kuitenkin

riittävää henkilöstöresursointia opiskeluhooltoon. Palveluiden tulee olla lasten ja perheiden saatavilla ja olla sisällöllisesti tarvetta vastaavaa. Palvelujen yhdenvertaisuus on varmistettava yhdenvertaisesti koko maassa ja opiskeluhoollossa tulee olla riittävät henkilöstöresurssit lasten ja perheiden tarpeisiin vastaamassa.

- > **VOL toteaaakin, että tarvitaan sitovat mitoitukset kuraattoreille ja psykologeille.**
- > **VOL edellyttää myös, että on tarpeen seurata ja arvioida yhteisöllisen opiskeluhooltotyön saatavuutta ja saavutettavuutta ja sitä, miten se toteutuu kunnissa.**

Lisäksi VOL katsoo, että opiskeluhoollon siirto hyvinvointialueille vaikuttaisi opiskeluhooltotyön johtamiseen ja jopa resurssointiin. Riskinä on hyvinvointialueen etäännyminen kuntien opetustoimesta, jolloin kuraattoreiden ja psykologien yhteistyö varhaiskasvatuksen edustajien kanssa voi hankaloitua. Samalla päiväkotialueiden lasten ja perheiden tarpeiden ja päiväkotialueiden ennaltaehkäisevän toiminnan tuntemus heikkenee ja se onko toiminta riittävää. Nimenomaan alueilla toimivat matalan kynnyksen opiskeluhoollon työntekijät tuntevat alueen, lasten ja perheiden erityistarpeet. Varhaiskasvatuksen ja päiväkotien johtajien mahdollisuudet vaikuttaa resurssointiin myös heikkenevät.

Helsingissä 18.2.2021

Anitta Pakanen

puheenjohtaja

Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto

Jaana Lahdenperä-Laine

Varhaiskasvatuksen asiantuntija

Varhaiskasvatuksen Opettajien Liitto